

Ajankohtaiskatsaus maa- ja metsätalouden verotukseen

Syksy 2011

Johtaja

Timo Sipilä

Pääomatulon tuloveroprosentti

- Pääomatulon tuloveroprosenttia korotetaan 28 %:sta 30 %:iin.
- Yhteenlasketun verotettavan pääomatulon (siis vähennysten jälkeisen nettopääomatulon) 50 000 euroa ylittävältä osalta aletaan soveltaa 32 %:n suuruisia pääomatulon korotettua tuloveroprosenttia.
- Pääomatulon verotuksen kireämpää kuin koskaan aikaisemmin eriytettyssä pääoma- ja ansiotuloverotuksessa.

- Korkotulon lähdevero nousee 28 %:sta 30 %:iin.

Veronkiristyksen verovaikutus maataloudenharjoittajille

- Verotilaston mukaan maataloutta harjoittavat luonnolliset henkilöt maksoivat verovuoden 2009 verotuksessa 18,3 % koko pääomatulosta maksetusta tuloverosta. Näin ollen maatalouden harjoittajien osuus pääomatulon 162 milj. euron veronkiristyksestä on noin 30 milj. euroa.
- Pääomatulon veronkorotus kohdistuu mm. maatalouden tulon ja muun yritystulon pääomatulo-osuuteen, puun myyntituloon, luovutusvoittoihin, vuokratuloihin, osinkoihin, sijoitusrahastojen voitto-osuuksiin, henkivakuutuksen tuottoon, maa-ainestuloihin ja sellaisiin korkotuloihin, jotka eivät ole lähdeveron alaisia.

Yritysneutraliteetti pitää säilyttää

- *Pääomatuloverokannan kiristys ei saa kohdentua toiminnalliseen tuloon, kuten elinkeinotoiminnan ja maatalouden tuloon, metsätaloudesta saatavaan tuloon tai henkilöyhtiön osakkaan tulo-osuuteen.*
- Mikäli pääomatuloverokantaa nostetaan, näiden muiden yritysmuotojen verotuksen kiristyminen tulee estää säätämällä elinkeinotoiminnan ja maatalouden pääomatulo-osuus, metsätalouden pääomatulo sekä yhtiön osakkaan tulo-osuuden pääomatulo-osuus esim. 90 prosenttisesti veronalaiseksi pääomatuloksi.
- Järjestely on vastaava kuin julkisesti noteeratun yhtiön osingossa: julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta on luonnolliselle henkilölle ja kuolinpesälle 70 % veronalaista pääomatuloa ja 30 % verovapaata tuloa.

Yhteisön tuloveroprosentti

- Painopistettä siirretään maltillisesti yhteisön verotuksesta osakkaiden verotukseen.
- Yhteisöverokantaa ehdotetaan alennettavaksi yhdellä prosenttiyksiköllä 26 prosentista 25 prosenttiin.
- Verokannan alentamisella pyritäisiin myös osaltaan turvaamaan yritysverotuksen kansainvälistä kilpailukykyä.

Osingon verotus

- Pörssinoteeraamattoman osakeyhtiön verovapaan pääomatulo-osingon enimmäismäärä alennetaan 90 000 eurosta 60 000 euroon. Tällaisia yhtiöitä ovat mm osakeyhtiöt, joiden päätoimialana on maatalous. Itse osakeyhtiön tuloveroprosentti alenee 26 %:sta 25 %:iin.

Esimerkki osinkoverotuksesta

- Verovapaan osan alentamisen ja pääomatuloverokannan noston seurauksena esimerkiksi 120 000 euron pääomatulo-osingosta maksettavan pääomatuloveron määrä olisi 12 600 euroa eli 10,5 prosenttia osingon verovapaa osa huomioon ottaen.
- Yhtiön maksaman yhteisöveron ja osakkaan maksaman osinkoveron yhteenlasketuksi verorasitukseksi tulisi 32,9 prosenttia, kun yhteisöverokanta olisi 25 prosenttia.
- Nykysäännösten mukaisesti laskettuna osakas maksaisi 120 000 euron pääomatulo-osingosta pääomatuloveroa 5 880 euroa eli 4,9 prosenttia ja osinkotulon kokonaisverorasitus olisi 29,6 prosenttia 26 prosentin yhteisöverokannalla.

Yhteismetsän tulovero

- Valtiovarainministeriö esitti yhteismetsän tuloveron korottamista 26 %:sta 30 %:iin.
- Pääomatulon vero ja yhteismetsän tulovero olivat eriytyneet 1.1.2005 alkaen, pääomatulon veroa alennettiin 29 %:sta 28 %:iin ja yhteisöveroa sekä yhteismetsän veroa 29 %:sta 26 %:iin.
- Hallitus taipuikin pitämään budjettiriihessään veroporkkanan ennallaan, kun se päätti, että yhteismetsän tuloveroa korotetaankin 26 %:sta 28 %:iin, eikä VM:n kaavailemaan 30 %:iin.
- Sinänsä kiinteistön liittäminen yhteismetsän hallintoon ja verotukseen voidaan toteuttaa ilman veroseuraamuksia.
- Yhteismetsän maksettua 28 %:n tuloveron yhteismetsän osakas saa oman nettotulo-osuutensa ilman toiskertaista verotusta.

De minimis –tukea?

- Yhteismetsien pääomatuloina pidettävien tulojen pääomaverokantaa alhaisempi verorasitus ehdotetaan säädettäväksi vähämerkitykselliseksi tueksi eli niin sanotuksi de minimis -tueksi.
- De minimis -tuen kokonaismäärä ei saa ylittää tuensaajalla 200 000 euroa kolmen verovuoden jakson aikana.
- Enimmäismäärän ylittyessä asetusta ei voida soveltaa tukeen edes sen osuuden osalta, joka ei ylitä enimmäismäärää.
- Säännöstä sovellettaisiin myös muihin yhteisetuuksiin, jos niiden toimintaa olisi poikkeuksellisesti pidettävä EU:n valtiontukinäkökulmasta taloudellisena toimintana.
- Esityksessä ehdotetaan tuloverolakiin lisättäväksi uusi säännös, jonka mukaan metsävähennyksenä ja yhteisetuuksille pääomaverokantaa alhaisemman verokannan muodossa myönnettävä tuki ei voisi olla 200 000 euroa enempää verovuoden aikana.
- Tuensaajan saamien kaikkien de minimis -perusteisten tukien yhteismäärä ei saisi ylittää 200 000 euroa myöskään verovuoden sekä kahden edellisen verovuoden aikana.

Ansiotulon veroperusteet

- Ansiotulon veroperusteisiin tehdään 3,3 %:n tarkistus, jonka siis nähtävästi arvioidaan vastaavan ensi vuoden inflaatiokehitystä. Lisäksi pieniä ansiotuloja koskevaa työtulovähennystä ja kunnallisverotuksen perusvähennystä korotetaan.

Asuntolainan korkovähennysoikeus

- Asuntolainan korosta on vuoden 2012 verotuksessa vähennyskelpoista 85 %.
- Kotitalousvähennyksen vuotuista verovelvolliskohtaista enimmäismäärää alennetaan 3 000 eurosta 2 000 euroon.
- Vähennys tehdään edelleen verosta, mutta vähennyksen osuutta yrittäjän arvonnisäverollisesta työkorvauksesta alennetaan 60 %:sta 45 %:iin.

Maa- ja puutarhatalouden energiatuotteiden valmisteveron palautus

- Maa- ja puutarhatalouden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta leikataan noin 40 % eli 20 miljoonaa euroa vuodessa.
- Valmisteverosta palautetaan vain energiasisältöä koskeva valmisteveron osuus, mutta ei enää hiilidioksidipäästöihin perustuvaa veron osuutta.
- Kyseessä on mm. maatalouden 10.3.2005 sovitun ns. tupon rikkominen.

- Maataloudessa käytettyjen energiatuotteiden valmisteveron palautuksen muutokset koskevat 1.1.2012 tai sen jälkeen käytettyä kevyttä ja raskasta polttoöljyä sekä biopolttoöljyä.
 - Palautus kevyestä polttoöljystä on muutoksen jälkeen 7,70 senttiä litralta (nykyisin 13,20 senttiä litralta).
 - Raskaasta polttoöljystä 8,79 senttiä kilogrammalta (nykyisin 14,85 senttiä kilogrammalta).
 - Biopolttoöljystä 7,70 senttiä litralta (nykyisin 9,20 senttiä litralta).
 - Sähkön valmisteveron palautus pysyy ennallaan ja on 1,0 senttiä kilowattitunnilta.

Kemera-tukien verovapaus poistuu

- Tämä merkitsee vuositasolla noin 5 milj. euron veronkiristystä.
- Kemera-tukia käsiteltäisiin siten verotuksessa vastaavalla tavalla kuin yritystukia yleensäkin, eli tuki olisi veronalaista tuloa ja tulon hankkimisesta aiheutuneet menot olisivat verotuksessa vähennyskelpoisia myös siltä osin kuin niihin on saatu tukea.

Moottoribensiinin ja dieselöljyn valmisteveron korotukset

- Moottoribensiinin valmisteveroa korotetaan ensi vuoden alussa 2,34 senttiä litralta.
- Dieselöljyn valmisteveroon tulee vuodenvaihteessa uusi 2,65 sentin litrakorotus sen lisäksi, että edellisen eduskunnan perintönä tulee voimaan työnantajan kansaneläkemaksun poistamisesta johtuva dieselöljyn valmisteveron 7,9 sentin litrakorotus. Dieselöljyn valmisteveron korotukset ovat siis ensi vuoden alusta yhteensä 10,55 senttiä litralta.

Ajoneuvoverolain muutos

- Keskipäästöisen rekisterissä olevan henkilöauton ajoneuvoveron perusvero nousee ensi vuoden alussa nykyisestä 128 eurosta 180 euroon vuodessa ja keskimääräisen pakettiauton vero vastaavasti 270 eurosta 360 euroon vuodessa.

Perintö- ja lahjaverotus

- Perintö- ja lahjaveroasteikkoon palautetaan 16 %:n vero, joka poistettiin lähimmiltä omaisilta 1.1.2009.
- Tuolloin korkein veroprosentti alennettiin 16 %:sta 13 %:iin. Uusi veroprosentti koskee 200 000 euroa ylittävää perintöosuuden tai lahjan osaa 1.1.2012 alkaen.
- Lahjat laskettaisiin edelleen yhteen kolmivuotiskausittain.

Asuntolainan korkovähennys

- Vakituiseen asuntoon kohdistuvan velan koron vähennysoikeutta rajattaisiin siten, että koroista olisi vähennyskelpoista
- Velan vähennyskelpoisuuden rajaaminen toteutettaisiin vaiheittain siten, että
 - verovuonna 2012 vähennyskelpoista olisi 85,
 - verovuonna 2013 vähennyskelpoista olisi 80 prosenttia ja
 - verovuonna 2014 vähennyskelpoista olisi 75 prosenttia.
- Korkovähennysoikeuden rajoittaminen koskisi kaikkia verovelvollisten asuntovelkoja mukaan lukien ensiasunnon hankintaan otettu velka riippumatta siitä, milloin velka on otettu.

Kotitalousvähennys

- Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kotitalousvähennyksen enimmäismäärä laskisi 3 000 eurosta 2 000 euroon.
- Verovelvollinen olisi oikeutettu vähentämään nykyisen 60 prosentin sijasta 45 prosenttia kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakkoperintärekisteriin merkitylle tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta taikka tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä yleishyödylliselle yhteisölle maksetusta työkorvauksesta.
- Verovelvollinen saa vähentää kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksamastaan palkasta 15 prosenttia nykyisen 30 prosentin sijaan.
- Työn perusteella maksamansa työnantajan sosiaaliturvamaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun verovelvollinen olisi oikeutettu vähentämään nykyisen mukaisesti täysimääräisesti.